

Asia: VN/1793/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamiseksi annetun hallituksen esityksen (HE 196/2025 vp) täydentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamiseksi annetun hallituksen esityksen (HE 196/2025 vp) täydentämisestä

SUBSTANSSIPERUSTEISIA VEROKANNUSTIMIA KOSKEVA OLETTAMASÄÄNTÖ

On erittäin tervetullutta, että hallituksen esitysluonnoksen pääasiallisissa vaikutuksissa on nimenomaisesti todettu, että esimerkiksi Suomessa vuonna 2025 käyttöön otettu suurten puhtaan siirtymän investointien veronhyvitys kuuluu substanssiperusteisia verokannustimia koskevassa olettamasäännöksessä tarkoitettuihin verokannustimiin.

Hallituksen esityksessä olisi hyvä systemaattisesti arvioida muidenkin voimassa olevien verokannustimien osalta, kuuluvatko ne olettamasäännöksen soveltamisalaan (esimerkiksi T&K-lisävähennys). Lisäksi mahdollisia uusia verokannustimia säädettäessä olisi tärkeää ottaa jo hallituksen esityksissä selkeästi kantaa niiden statukseen olettamasäännöstä sovellettaessa. Epävarmuus olettamasäännöksen soveltumisesta heikentää verokannustimen vaikuttavuutta, sillä epävarmaa hyvitystä ei voida huomioida investointilaskelmissa tehtäessä investointipäätöksiä.

YKSINKERTAISTETTUA TOSIASIALLISEN VEROTASON LASKENTAA KOSKEVAN OLETTAMASÄÄNNÖKSEN SOVELTAMISAIKATAULUN VAIHTOEHDOISTA

Lausuntopyynnön mukaan yksinkertaistettua tosiasiallisen verotason laskentaa koskevasta olettamasäännöksestä on tarkoitus antaa erillinen hallituksen esitys vuoden 2026 aikana. Inclusive Frameworkin soveltamisohjeen mukaan yksinkertaistettua efektiivisen verotason laskentaa koskevaa olettamasäännöstä on tarkoitus soveltaa 1.1.2027 alkaviin tilikausiin, mutta valtioilla on myös mahdollisuus ottaa ne käyttöön aiemmin 1.1.2026 alkavilta tilikausilta tietyin rajoituksin.

Yksinkertaistettua tosiasiallisen verotason laskentaa koskeva olettamasäännös tulisi ottaa Suomessa käyttöön jo 1.1.2026 alkavilta tilikausilta.

Verotuksen maakohtaista raportointia koskevaa siirtymäkauden olettamasäännöstä sovellettaessa konsernin yksinkertaistettu tosiasiallinen veroaste saattaa tietyillä lainkäyttöalueilla muodostua siirtymäkauden veroastetta alhaisemmaksi vain siksi, että yksinkertaistetun tosiasiallisen veroasteen laskennassa ei oikaista tiettyjä eriä, joilla ei ole vaikutusta täydennysveron muodostumiseen. Tällaisia eriä ovat esimerkiksi muilta kuin tytäryhtiöiltä saadut osinkotuotot ja yhteisöverokannan muutoksesta johtuva laskennallisten verosaamisten ja -velkojen uudelleenarvostaminen. Tosiasiallista veroastetta laskettaessa nämä erät oikaistaan määritellystä tuloksesta ja huomioitavista veroista, jolloin tosiasiallinen veroaste kyseisellä lainkäyttöalueella jää vähimmäisverokantaa korkeammaksi. Siirtymäkauden olettamasäännöksen yksinkertaisuus johtaa siis näissä tilanteissa vähimmäisverolain tarkoituksen kannalta turhaan hallinnolliseen taakkaan.

Osallistavan kehyksen tammikuussa 2026 julkaisemaan rinnakkaismallipakettiin sisältyvä yksinkertaistettu tosiasiallisen verotason laskentaa koskeva olettamasäännös sen sijaan huomioi edellä mainitut erät. Mikäli kyseinen olettamasäännös otettaisiin käyttöön 1.1.2026 alkavilta tilikausilta, konsernien hallinnollinen taakka helpottuu edellä kuvatuissa tapauksissa ilman vaikutusta täydennysveron kertymiseen.

Erityisesti Suomen osalta, mikäli yhteisöverokannan laskusta 18 %:iin verovuodesta 2027 alkaen säädettäisiin tilikauden 2026 aikana, verokannan muutos tulisi huomioitavaksi laskennallisissa veroissa. Tietyissä tapauksissa yksin tämä muutos saattaa aiheuttaa edellä kuvatun hallinnollisen työn merkittävän kasvun, jos Suomeen ei voida soveltaa siirtymäkauden olettamasäännöksiä ja jos uutta olettamasäännöstä sovellettaisiin vasta 1.1.2027 alkaviin tilikausiin.

Viitala Tomi
Keskuskauppakamari